

Leesinterventie-project voor Scholen met een Totaalaanpak (LIST)

Wenst u hogere opbrengsten van technisch lezen op uw school? Twijfelt u weleens over uw methode voor voortgezet technisch lezen? Denkt u erover om het werken met de methode los te laten? Maar bovenal: wilt u dat uw leerlingen als gemotiveerde lezers de basisschool verlaten? Dan is het LIST-project wellicht iets voor uw school! LIST staat voor Leesinterventie-project voor Scholen met een Totaalaanpak. Maar voor kinderen betekent LIST: Lezen is Top!

LIST werkt vanuit het betrokkenheidsperspectief van leerlingen. Het gaat erom dat kinderen gemotiveerde lezers worden. Lezers die lezen om te leren en die lezen voor hun plezier! De implementatie van het project is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van het gehele schoolteam met structurele aandacht van de schoolleiding.

Het LIST-project werkt langs twee routes:

1. groepsdoorbrekend leesonderwijs met lezen op hetzelfde moment op het rooster voor de groepen 3 tot en met 8.
2. een gelaagd instructiemodel:
  - laag 1 het kerncurriculum is de basis;
  - laag 2 aanpak/instructie intensiveren en leestijd uitbreiden;
  - laag 3 een nog intensievere aanpak.

Voorbereidend lezen:

- het kerncurriculum bestaat uit luisteren (voorlezen, smaakontwikkeling en woordenschat), creatief schrijven, foneembewustzijn en letters en leeshandeling;
- motiverende lees- en schrijfactiviteiten in een functionele context;
- voorlezen is een dagelijks terugkerende routine;
- voor leerlingen die onvoldoende vooruitgaan, wordt vanaf januari groep 2 de voorschotbenadering gegeven.

Aanvankelijk lezen:

- dagelijks terugkerende instructieblokken;
- uit de methode alleen gebruiken wat ten dienste staat van het leren lezen;
- naast instructie over de letters en leeshandeling moeten kinderen ook: luisteren, dagelijks zelfstandig teksten lezen, dagelijks ondersteund teksten lezen en herlezen, duolezen en teksten schrijven;
- voorlezen is een dagelijks terugkerende routine;
- voor zwakke lezers is het programma Connect in te zetten.

Voortgezet lezen/vloeiend lezen:

- er wordt geen methode gebruikt;
- het lezen van teksten staat centraal omdat dit de leesvaardigheid bevordert;
- per jaar 25 leeftijdsadequate boeken laten lezen;

- twee instructies:
  - waar nodig hardop en ondersteund lezen; lichte en zware ondersteuningstechnieken: duolezen, tutorlezen en lezen met ondersteuning van cd's of tekst naar spraak. Hommel (Hardop Ondersteund en Makkelijk Lezen) is voor leerlingen met AVI E3 tot en met AVI M4.
- waar mogelijk stillezen (vanaf AVI E4 beheersingsniveau wat betreft tempo);
- voor stagnerende lezers bij de aanpak hardop lezen wordt RALFI en RALFI+ ingezet;
- voor stagnerende lezers bij de aanpak stillezen wordt RALFI light ingezet;
- leestehnik wordt steeds verbonden met leesbegrip en leesbeleving;
- twee keer per week bij de aanpak van zowel hardop als stillezen minilessen aanbieden.

Resultaat:

Minder dan één procent van de kinderen verlaat de basisschool met een onvoldoende leesresultaat.

LIST is een driejarig traject:

- jaar 1 voortgezet lezen
- jaar 2 aanvankelijk lezen
- jaar 3 voorbereidend lezen.

N.B. De school kan er ook voor kiezen om jaar 2 en 3 samen te voegen.

Het project is evidence-based wat betreft inhoud, aanpak en veranderstrategie. Het is doelgericht waarbij voor alle leerlingen hoge minimumdoelen worden geformuleerd (OGW).

Doelen LIST:

- vergroten van de professionaliteit van de leerkrachten door het vergroten van de instructievaardigheden en het verhogen van het kennisniveau. Naast overdracht van de theorie wordt er geoefend op individueel niveau met behulp van klassenobservaties en nabesprekingen;
- ontwikkelen van zelfstandige, gemotiveerde en strategische lezers die hun geletterdheid zowel gebruiken om te leren als om te lezen voor hun plezier
- minimaliseren van leesuitval bij aanvankelijk en vloeiend lezen
- structurele schoolverbetering door het gebruik van data.

Het LIST-project is opgezet als een integraal schoolverbeteringstraject, waarin de school als geheel is betrokken. Centraal Nederland begeleidt bij de uitvoering van dit project.

Heeft u vragen over of interesse in het LIST-project, dan kunt u contact opnemen met drs. J. (Jeanet) Drost-Crielaard (jdrost@centraalnederland.nl)